

№2(4)
სურსათის
1990 წელი

რეგიონალური საინფორმაციო ბიულეტენი

კეჭიანი

საქართველოს
ქვეყნის
სამხრეთ-
დასავლეთის
რეგიონები

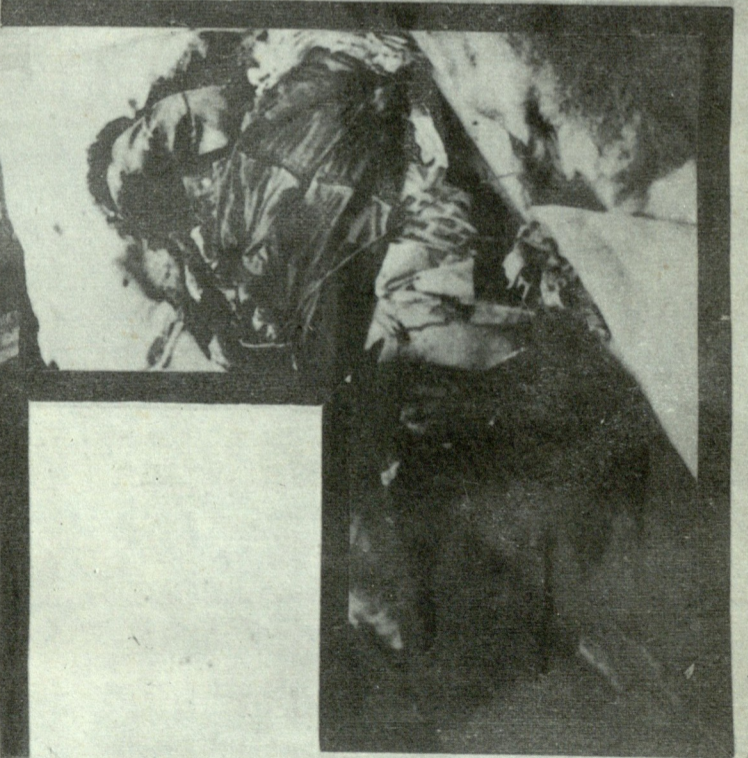
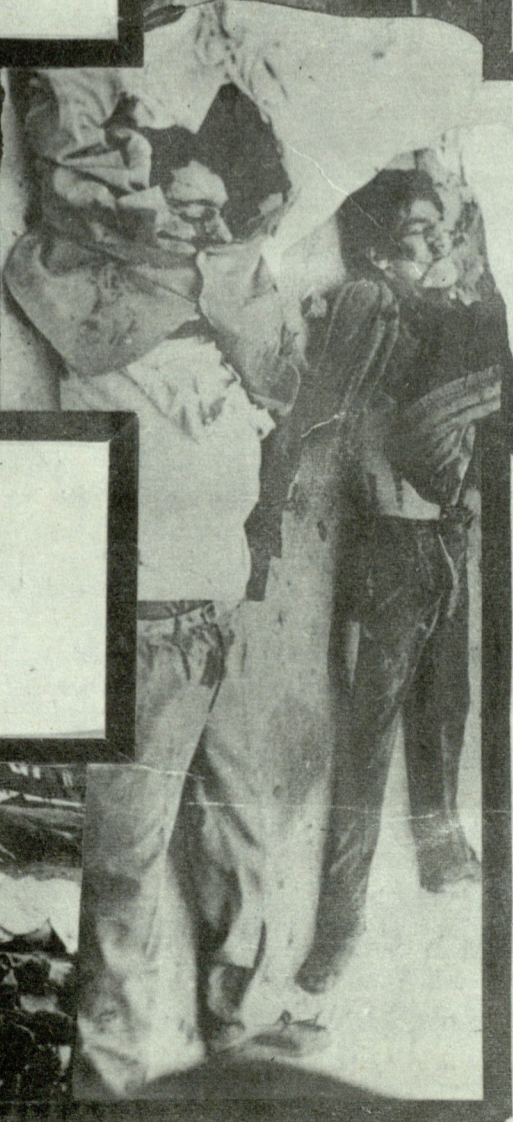
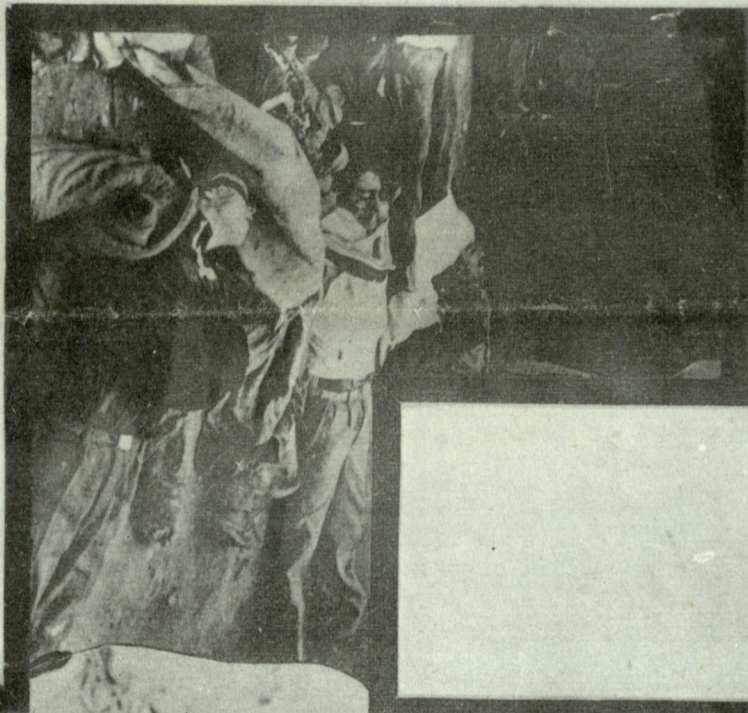
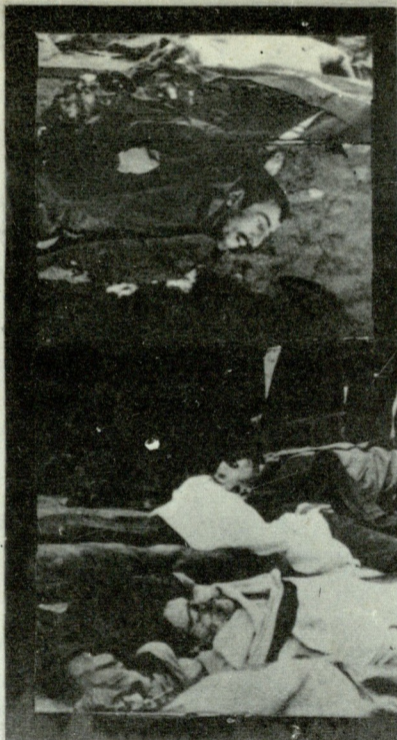
ბათუმი 1989 წლის 23 გორგობისათვის.

ნომენკლატურა: ორი ისტორიული დოკუმენტი – „ფიციკი მახარა-
ძის საიდუმლო მოხსენება“ და „საქართველოს მთავარ
სამხედრო უბატონის ზოგადი კომუნიკა“

მეტი დამტკიცება,

მისი ბოროტობი

მეტი სოციალიზმი!!!



"უკვე ვერა შედეგე მტვი გავიდა მას შემდეგ, რაც საქართველოში სამხრეთ საზღვრები დატვირთდა. და სრულად საკრძოლველი იქცა მისი, რომ უნდა გავიდა იქამდე, რომ ვინავეც ვინც ვინც იქამდე მოვიდა, სამხრეთით ამინს გავიდა ამ უკლებელის ხე-

ტა. ამ მოხსენებაში მთ მხოლოდ ორ მიზანს ვისახავ : 1. დაავადება ის პირებში, რომლებშიც ჩვენ მოგვიხდა მუშაობა საქართველოში დღემდე იქ სამხრეთით დაცულნი ვართ და 2. მივუთითებ იმ უნდა იქნებოდეს, რომლებიც საშუალებას მოგვნიჭებენ უფრო წარმა- ტებით გვეწარმოებინა, როგორც პარტიული, ისე სამხრ- თითა აღმშენებლობა საქართველოში.

უწინარეს ყოვლისა უნდა მივუთითოთ იმ გარემოებ- აში, რომ 1921 წლის დასაწყისში, ესე იგი სამხრეთით ხელისუფლების დამყარებისას, ჩვენნი პარტიული ორგა- ნიზაციების მდგომარეობა საქართველოში მტვირთვად უწევდა იყო, რაც შედეგი იყო იმ დეკლარაციის, რომ- ელით გამოცხადდა სამხრეთის რუსეთსა და მდებარეობა მთავრობის შორის დადებული ხელშეკრულების ძალით 1920 წლის 8 მაისს. ნამდვილად ეს უნდა დეკლარაცია მდებარეობდა საქართველოში პირდაპირ პროკლამაცია შე- იქნა, სადაც დეკლარირებული უნდა იქნებოდა მუშაობა სადაც უნდა იქნებოდა, რომ ეს შედეგე მთლიან დეკ- ლარირებული უნდა იქნებოდა საქართველოში და მთ მთ- ინივე ვაჭრებივინც ამხანაგებს არ გასაგებობდნენ მათთვისამხრეთ დეკლარირებული მუშაობით. სამხრეთით, ჩე- მი რჩევა მათში არ გაიგონეს. როგორღი ამხანაგე მტვირთვად გავითარ ჩვენნი პარტიის ვრცე დეკლარაციით და მიუხედავად კომინტერნის მთელი კონგრესის დადგინ- დებისა, რუსეთის კომპარტიის ზ.კ-ს სპეციალური დე- რეგულაციებისა-კომუნისტური პარტიის მუშაობის შესახ- ბებ მუშაობაშივე უნდა იქნებოდა-მთა არას გზით არ უნდა- თა არადეკლარირ პარტიის ორგანიზაცია და მოთხოვ- რებები მხოლოდ და მარტო დეკლარირებული უნდა იქ- ნებოდა. სამხრეთით ჩვენი მიზანმიმართული უნდა იქ- ნებოდა და 6-7 თვის შემდეგ ჩვენნი პარტიული- ან მხოლოდ ნამსხვერვალები დარჩა. ამრიგად, 1921 წლ- ის დასაწყისში საქართველოს კომპარტიის სახელმძღვ- დო ვითარებები შეიქმნა და ამ აქტიურობით ბრალი ჩე- ვნი გვიღებდა და განსაკუთრებით იმ ამხანაგებს, რომ- ელებიც მათში უშუალოდ ხელმძღვანელებდნენ პარტიული მუშაობას საქართველოში. მთ ეს კავშირის დადგინ- დებით. 1920 წლის სექტემბერიდან გავიდა დიდი მთ სკოლი. პირდაპირ გასაკვირვებელი და გასაოცარია, რომ ჩვენნი პარტიული ორგანიზაციების ამგვარად გან- ადგურების შემდეგ, კავშირის ვერ მიხვდა გავიდა საქართველოში უნდა იქნებოდა რამდენიმე მუშაობა, რომლებიც მონაბავდნენ ადგილობრივ გადარჩენილ იარაღებს, შე- აქვემდებარებდნენ მათ და მისთვისმიერ სათანადო დირექ- ტივებს. ამასვე არაღირ ფორმებსა და მოხდა ის, რომ რიგსავე დამწყობ წითელი ჯარების შექმნა, ამ შემთ- ვების მიხედვით და განმარტავდა იმ უნდა იქნებოდა, წარმოიდგინეთ, პარტიის არც ურთმა ჩვენმა საქართვე- ლოში არ იტოვდა და უჩველი ეს არ უნდა იქნებოდა. ამისთვის, ჩვენნი ორგანიზაციების მხრივ, რამდენიმე იმინი- ჯერ კიდევ მთამდე ვინც დავის წუთსოვდნენ, არავით- არი გამოდგომისთვის ვინც იმინი მიღება არ შეიძლება. ესადა, ამ გარემოებამ კიდევ უფრო გაუადვილა მთ- შვეიცარებს, წითელი ჯარების შემოტვისას, გაქცევი- ბითა ანგარიში აქა-იქ კიდევ დარჩენილ ჩვენნი ორგა- ნიზაციებისთვის და დაუვირთა არამც მთ კომუნისტ- ბი, არამც ფრთხილ მთ და მთამდე მთამდე მთამდე. ამრიგად მთდა შემდეგ:

1. საქართველოში წითელი ჯარის შემოსვლამ და სა- მხრეთ ხელისუფლების დამყარებამ მიიღო აქტიურობა გა- რდამ დაპყრობის ხასიათი, ვინაიდან მინდობ ამ დრ- თს არავინ არც ეს ფორმებსა აქტიურობის მოწყობაში.

2. სამხრეთით დასაწყისში გამოცხადებისას საქარ- თველოში არ აღმოჩნდა არც პარტიული უფრო, არც მე- ტი, რომ არ ვაქტავთ, პარტიის ფაქცი წევრი, რომელს- აც შეიძლება უფლების ორგანიზაციის მოწყობა. რომ ამ საქმის ხელი მოჰქონდეს უმეტეს შემთხვევაში საე- ტვი, ან პირდაპირ პროტესტით უნდა იქნებოდა.

3. ამის შემდეგ, სადაც პროტეს- ბის ფორმა და აქტიურობა უნდა იქნებოდა ჩვენნი წარმომადგენლები საქართველოს სამხრეთით აღმშენებლობის საქმეში.

შეიძლება იქნება მთ არა ურთმაშივე ავეტილობა ყველა შედეგით და დეკლარირ და ავეტილ სწორი ხანი? აუფილ-

ნდვად შეიძლება, რომ იმთავითვე მოგვიხდებოდა საქართველოს ტერიტორია მტვირთვა და ურთმაშივე და- ბა. მიუხედავად ირავად დაპყრობისა და სირთულე- ლს მოხერხებლობა, მაგრამ შეუძლებელი შეიქმნა, რად- გან იმთავითვე რამდენიმე ძალაუფლების ორგანიზ- აცია: ურთის მხრივ, საქართველოს ტერიტორიის კომ- იტეტი და რევკომი, რომლებიც მხოლოდ ნომინალურად ითვლებიან უზენაეს ორგანიზებაში, კავშირის რ.კ.ს. და მთ-11 არმიის "რევკომისთვის", რომლებიც არიან ნა- მდვილი უზენაესი ორგანიზები ძალაუფლებისა. ეს უკა- ნასკნელი უმეტეს ნაწილად წყვეტს საქართველოს მთ- ახლებ ყველგვარ პროტესტურ საკითხებს, რასაკვირვე- ლია, საქართველოს ზ.კ. და რევკომის დაუკითხავად.

ამასთანავე, არ შეიძლება არ გავიხსენოთ ურთი გა- რემოება, რომლის შესახებაც ხშირად დაპარაკობენ, არც ურთი წევრი ორივე კავშირის საქმით ანგარიშს არ უწევს. მთ ვედაპარაკობ ქართველი ურთის როგორღი წრის ნაცონალურ მიდრეკილებას. უნდა ვაღიაროთ ის ფაქტი, რომ უკანასკნელი სამი-თხუთ წლის განმავლ- ბაში საქართველოს მასები შეიქმნნენ საქართველოს სა- ხელმწიფოს დამოუკიდებლობას, მთქმა ცხადია დამოუკ- ილებლობა უფლებილი და ფორმული იყო. უნდა გამოვ- ტყუდ, რომ ეს მოვლენა ჩემთვისაც პირდაპირ მოულო- დელი იყო და მისი ანგარიშგაუწველობა ყველად შეუძ- ლებელი იყო. აღსანიშნავია, რომ ეს გარემოება ჯერ კიდევ დღემდე განსაკუთრებით მოსკოვში, ურთგვარი დო- დოკური დასკვნაც გასაკეთა და ჩვენს წამოსვლისას სა- თანადო დირექტივები მოგვცა. და მანდარ უნდა იქნე- ვას, პირველ ხანებში ჩვენ მთელს სწორ პროტესტ- ვიდუქით, ყველ შემთხვევაში სიტყვიით მანდარ. ჩვენ ყველანი ყველგან ვცხადებდით, რომ სამხრეთით რუსეთი არასგზით არ საპროს დამოუკიდებელი საქართველოს, რომ წითელი არმია. მთლიან მხოლოდ მხოლოდ მასების გა- სანთავისუფლებად ანგარიშს იმპროვიზაციების ბრჭყ- აღებისაგან და სხვადასხვა.

გვიმართლებია ჩვენ ველებელობით, რომ ვამდებთ არა საკვებით, მაგრამ მიანივ დამოუკიდებელი სამხრეთ- სახელმწიფოს, შევქმნილ წითელი არმიის და სხვადასხ- ვა, მაგრამ ჩვენ ვგოვდებთ რა უფროდებოვ ტერიტორი- ის დირექტივებს, სიტყვიტვირთვად თანდათან ამითამ- გვარი ნამდვირად ვედავით, რომ უარყოფა ყველ ჩვე- ნს დასაპირებს. რკინისგზების და საგარეო ვაჭრობის გარეშადინება, რკინისგზების პროკლამირების ორგანი- ლად შეიქმნა და სხვადასხვა მთამდებელ მტვირთვად სა- სწრაფოდ, მოულოდებლად, მოულოდებლად ჩვენი სა- თმარ ბრძანებათა წესით. ყველა ამ ღონისძიებათა გა- ხროვისთვის ეს შეიძლება სხვა გზით, გაუმართლ- ბად, ხელშეკრულების წესით და სხვა. მხოლოდ შემდე- ვში დავიწყეთ კამპანია შემოსულებელ გარეშადინებ- ათა საჭიროების შესახებ.

ამიერკავკასიის რესპუბლიკების დამოუკიდებლობის შენახვით, ვაჭრობა, მგონი, ფრთხილ განადიდეთ ის უნდა იქნებოდა, რომელიც ხადახე. ჩვენს მიმართ დაიბადა ყველა ამ დაწესებულების წყალობით, მაგრამ სამა- გიროდ ჩვენ იძულებულად ვიყავით მოვითრებოდით ჩვე- ნს პირდაპირ საქმის, უშუალოდ მუშაობას პარტიულ და სამხრეთით აღმშენებლობაში, რათა დავეუბროთ და მოგვე- ქვედებოდა მუშაობა-დებური მასები. და მოგვეწვია თე- ით სამხრეთით ყრილობა. ჩვენ ჯერ კიდევ მიწვეულები. არ გვიჩნდა შემოსულებელი ამბები, რომ კავშირის მხრით მოულოდებლად ახალი სიუპრიზის წინაშე დაგ- ვაყვნა. ვგულისხმობ ამიერკავკასიის რესპუბლიკების ფედერაციას და საქართველოს წითელი დაწმინს მოსპო- ბას. კავშირის ეს დადგინებაც იმგვარადვე ტარდ- ება ფორმისაში. საომარ ბრძანებათა სახით და არა- ვითარი წინასწარი მსჯელობა პარტიულ ორგანიზაციებ- ში არ ხდებოდა.

ავიღოთ პირველად ამიერკავკასიის ფედერაცია და- მხანაბიანობა, რომ კავშირის დადგინებამ ამ სა- კითხის შესახებ საქ. კომპარტიის ტერიტორიულ ორგანი-

ფილიპო განაკარი

ბუნებრივად იბადება კითხვა: შეიძლება მთ არა ჩვენ ამ პროტესტით შეიქმნება მთდაც სულ მთელი ხნ ით მანდარ და ამასვე ხომ ბუნებრივი რამ იყო დამოკიდებუ- ტა. მასების მოტყუება პროტესტით ხომ შეუძლებელია და განსაკუთრებით ქართველი ხადახე, რომელიც უსოდ- ენ გამომწველი და გამობრძნებელია პროტესტით ამ უკანასკნელი წლების განმავლობაში. საჭირო იყო ამ მასებისათვის გვერდებშია, რომ მანდაც დამოუკი- ებლობის ნიბადაც ვედავართ, რომ შეუძლებელი იყო სიტყვიით დამოუკიდებლობაზე დაპარაკი და საქმით მი- სი უარყოფა და მოსპობა, და ეს მთმდებელს საჭირო იყო, რომ ყველა ჩვენი მტრები და უმთავრესად მთე- ვიკები ჩვენ იმას გვაბრძნებენ, რომ პროტესტებს სწორ საქართველოს სახელმწიფოს მოსპობა, საქართვე- ლო უნდათ გადასვლათ რუსეთის უზრადო გუბერნიებამ, როგორც ეს იყო ფარისების დროსა, სამხრეთით ბევრი კომუნისტური ფორმებსა და დღესაც ფორმებს, რომ ეს ასე უნდა იქნას დაუკონებელი. საჭირო იყო მტრისათ- ვის წაგვირთობა ეს ჩვენი საწინააღმდეგო კომირი, ამ ას მოთხოვდა ძალაუფლების ინტერესები. მანდალი ეს იქნებოდა ჩვენის მხრით ურთგვარი. დათმობა მასე- ბის ნაცონალისტური გრძობების მიმართ, მაგრამ და თმობა არა არსებობდა და ამასთანავე ჩვენ დავემყარ- ებოდით, ურთი მხრით, კომინტერნის მთელი კონგრესის დირექტივებს და, მთორეს მხრით, დენინის დარჩებას რიგებიც მან ფაქტი წერილად გამოუგზავნა კავკასიის კომუნისტებს.

მთი ("პრადება გრუზია") დაბეჭდილ, პირდაპირ მოუღ- ოდელი იყო თეთრ ტერიტორიულ კომიტეტისათვის აქედ- ან ცხადია, რომ კავშირის სრულად საჭიროდ არ ვედ- ის ისეთ მნიშვნელოვან საკითხში, როგორიცაა ამიერ-

კავკასიის ფედერაცია, ანგარიში გაუწიოს თეთრულ რესპუბლიკის ხელმძღვანელ პარტიულ ორგანოთა აზრს და ეს ეს, არც მტვი და არც ნაკლები, ამ ორგანობ- ის ავეტირების ძირის გამოვლანა, დაფიქსა ხადახე

ახლა არსებობდა არავინ ვაქტვს საწინააღმდეგო მათ სრულად, ორგანიზაციად რუსეთთან შეერთებისა, მთ გრამ საკითხავთ: საჭიროა და სასარგებლო ეს ფორმ- აღური გაერთიანება და ისიც ჩვენი ძალდატანებულ- ით, მათინ, როცა ჯერ კიდევ არ დადასტურებულა მთ- სებს, როცასაც ჯერ კიდევ ვერ მოგვიწვია სამხრეთ- ის მოწვევა? მთ ვადავად, რომ ამგვარი ჩვენი და ნა- კარნახული გაერთიანება არამც მთ რამეს მოგვებებს, არამც ის კიდევ უფრო მოგვაშორებს ხადახე, ის კიდ- ევ უფრო დააძლიერებს და გაართულებს მთელს ჩვენს მთ შთანას სამხრეთის მოწვევის საქმეში და ხელს შეუწ- ყობს კიდევ ახალ პროკლამაციას ბოლშევიკებისა და სა- გოდად სამხრეთით მთავრობის წინააღმდეგ. ფედერაცია ამგვარ პროტესტში ნიშნავს ურთი კიდევ ახალი გეგმ- ეტი ბიუროკრატული პარტიის წამოსკუბებას, ხადახე- საგან სრულად მოწყვეტის და მტვირთვად არა პროკლამ- ულს. რასაკვირვებელია, ამგვარი ხანის აღმასრულებელ კომიტეტებში ურთ დღეს სულ სხვა იქნებოდა, რომ სა- ქართველოსა და სომხეთში შედგენილი ყოფილიყო სამხრ- თები და ეს ფედერაციული გაერთიანება გატარებულიყო საქართველოს, სომხეთისა და აჭრებოქანის აღმასრუ- ელელ კომიტეტებში. დამხ, მაშინ სულ სხვა იქნებო- და: მაშინ ჩვენ მოკავშირეობით ნამდვილს და მტვირთვად გაერთიანებულს, მასებზე დამკვიდრებულს სამხრეთით რე- სპუბლიკებს. და ეს არ იქნებოდა წინ განგობა, მოკ- დენის გასწრება, რომელიც სრულად უადგილო იყო დე- უვანდელს პირებში. მაგრამ ამ რესპუბლიკათა ნამ- დვილი გაერთიანება, როგორც ურთმაწინააღმდეგ, აჭრებოქ რუსეთთან ხომ სხვა გზითაც შეიძლება, დავიდებით უფრო მისაღები და მიზანმიმართული გზით, მთ ვედაპარ- აკობ თავისუფლად შეთანხმებამთ, სამთორეთ პირდაპირ და ერთიანობაზე ხელშეკრულებათა, კონვენციისა საფუ- ძველზე, რამდენაც ჯერ კიდევ სტადინი. მივითხებებ და ვის მოხსენებაში, რომელიც მან პარტიულ კრებაზე

ამ დათმობით ჩვენ ორ კურდულს ვედავდით. ჯერ ურთი, ხელიდან ვედავდით მთავარ კომირს ჩვენს მტრ- ებს-მთვეტიკებს და მთორც, გადმოვიბრძნებდით ჩვენს მხარეზე ქართველ ინტელიგენციის ურთ ნაწილს, ურთ- ვრესად. მთმარცხენე სოციალისტ-ფედერაციისთვის და ეს რავდელ ესერებს, რომლებიც მდებარეობენ დროს მტვი- რებზე რკინიგზის წარმომადგენლებს, ხოლო სამხრეთით უფლების დამკვიდრების შემდეგ საჭიროდ აცხადებენ, რომ საკვებით ვინიარობს სამხრეთით ადაფორმას და დი- დი სომხეთებში ვიმუშავებთ, მხოლოდ იმ პირობით მთ საქართველოს სახელმწიფო არ იქნება მოსპობილი. ამ უფროვან თანამშრომლობას ეს უნდა იქნება და დღესაც აქვს არა მარტო მორალური მნიშვნელობა.

როგორც ვედიოთ იყო ნაპოვანი, ამგვარი დაპირება, მოსკოვს ნებართვით, ჩვენ საზოგადოდ რამდენჯერმე მივცეთ სიტყვიით. მაგრამ საქმით არც ურთხელ არ და

ახალი წელი

3 თებერვალი

საქართველოს ელმ-IV დასის ქვემო... ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის კომიტეტმა...

„სპექტრის“ რედაქტორი მანანა იაშვილი, მეოთხე დასჯილი ვარდიძე და სომეხი მოსახლეობის წარმომადგენლები...

24 თებერვალი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაციების კომიტეტმა მოაწვევს მძღავრი საპროტესტო აქცია 1921 წელს დემოკრატიული საქართველოს ოკუპაციის გამო...

25 თებერვალი ორ საათზე გაიხსნა ყულაბა, რომელიც დაიღვა 9 აპრილს ტრაგიკულად დაღუპულმა ხსოვნის მემორიალის ასაგებად...

მესხეთის თებერის წინ გაიმართა მიტინგი, რომელზეც სხვა ორგანიზაციის წარმომადგენლებთან ერთად სიტყვა წარმოთქვეს თამაზ შავთვალიძემ და ილია ვარდიძემ.

ბოჩქოში

25 თებერვალი ქუჩებში საპროტესტო მსვლელობის შემდეგ, რაკომის შენობის წინ გაიმართა მიტინგი, სადაც სიტყვა წარმოთქვეს ელმ-IV დასის ბორჯომის ფილიალის წევრებმა...

ახალი წელი

სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების ახალქალაქის რაიონული განყოფილებისა და „გარდაქმნისათვის“ სახალხო მოძრაობის „სომხური კომიტეტის“ ინიციატივით...

სხდომა შესავალი სიტყვით გახსნა რუსთაველის საზოგადოების რაიონული განყოფილების თავმჯდომარემ სოსო თევაძემ...

ბოლშევიკური რუსეთის მიერ საქართველოს ოკუპაციისა და ქართველ-სომეხთა ურთიერთობის მეგობრულ ტრადიციებზე ვრცლად ისაუბრა „გარდაქმნისათვის“ სახალხო მოძრაობის „სომხური კომიტეტის“ წევრმა სმოიანმა...

ელმ-IV დასის ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის კომიტეტის მიერ ახალქალაქში მივლინებული იყო კომიტეტის წევრი გიორგი მეღვათა...

სხდომამ მიიღო ერთობლივი მიმართვა სსრკ კავშირის უმაღლესი საბჭოს სეკრეტარს, რომელიც დებუთ გაიგზავნა...

საქართველოს მთავარ სამხედრო შტაბის ზოგადი კომუნია

12 თებერვალი: ღამით 11-დან 12 თებერვალს, რეგულიარული ჯარის ნაწილები, სომხეთის მხრით, მოულოდნელად დაესხნენ თავს ბეზობდალი რეგენს მოწინავე სადარაჯოებს...

14 თებერვალი: 13 თებერვალს ჩვენი ჯარები აწარმოებდნენ ბრძოლებს ვორცხოვკის და სადახლოს სამხრეთით...

15 თებერვალი: 14 თებერვალს სადახლოს რაიონში წარმოებდა სროლა და მზვერავთა მოქმედება მტრის ამ რაიონში აქტიურობა...

19 თებერვალი: ღამით 18-დან 19 თებერვალს მტრმა დიდი ძალებით იერიში მიიტანა ჩვენს პოზიციებზე...

20 თებერვალი: კოჯორის რაიონში ჩვენ ხელთ ვიგდეთ ხარბაზნები და ტყვის ინსტრუქციები...

21 თებერვალი: 20-დან 21 თებერვალს ღამით მტრმა, ახლად შემატებული ჯარებით გაძლიერებული, ორჯერ შეუტია ჩვენს ნაწილებს კოჯორის რაიონში...

22 თებერვალი: თბილისის მიდამოებში ჩვენი ჯარები მისდევნენ კოჯორთან დამარცხებულ მტრს...

23 თებერვალი: 22 თებერვალს თბილისის მიდამოებში სიწყინარე იყო, მხოლოდ საღამოს დაიწყო მტრის მცირე ნაწილების შემოტევა...

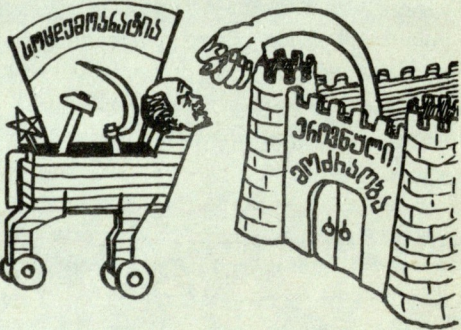
ან, მეტისმეტად რთულ პირობებთან, ამიტირ საჭიროა რ.კ.პ.ს. კავშირით შეიქმნეს მოსაშუაღე და მომწესრიგებელ ორგანოდ კავკასიაში; საჭიროა მან გამოიჩინოს უდიდესი სიფრთხილე ყველა მნიშვნელოვან ადგილობრივი საკითხების გადაწყვეტის დროს...

6. საქართველოს, სომხეთის და აზერბაიჯანის ცეკებს და რეკომენტებს ადგილობრივ საკითხებში მიუღეს სრული დამოუკიდებლობა.

7. ამიერკავკასიის რესპუბლიკების ურთიერთშორის და რუსეთის ს.ს.ფ.რ. ეკონომიური გაერთიანება შესაძლებელია დაუყოვნებლივ და უმტკივნეულოდ გატარდეს იმ გზით, რომ გაერთიანდეს ეკონომიური მოქმედება ფაქტ-ფაქტ რეპუბლიკების ნარკომატების ხელშეკრულების ან კონვენციის საფუძველზე...

მე ვგრძობ და მესმის, რომ ახლანდელი ხელმძღვანელი ორგანო - კავშირთა - ტექნიკა აუცილებლად უნდა შევცვალოთ, თუ გინდა მასების ნდობა დავიმსახუროთ, თუ გინდა საბჭოთა ხელი სუფილისაკენ ისინი მოვიზიდოთ...

რედაქციის აგან: „ამბონის“ ამ ნომერში დაბეჭდილი ორი ისტორიული დოკუმენტი გამოქვეყნებულია 1981 წელს პარიზში გამოცემულ შურნაღში „დაპყრობის 60 წლისთავი“ (სარედაქციო კოლეგია: გულნარა ურბატაძე, ლევან ფაღვავა, გიორგი წერეთელი) ეს შურნაღი რედაქციას გამოსაყენებლად გადმოსცა საქართველოს სახელმწიფო არქივის დირექტორმა პატონმა ვახტანგ ვაჟაძემ...



ტროა მეორედ არ მოტყუვდება!

Table with contact information for various organizations and departments, including phone numbers and addresses.